

- postojanje sudske kontrole uprave čime treba da se obezbedi i sigurnost od pogrešne ili partijski usmerene primene zakona,
- oformljenje posebno razvijenog javnog prava.

U ovoj studiji od strane autora pravna država se definiše na sledeći način: „Država postaje pravnom državom u onom obimu u kojem njeno pravno uređenje normalizuje puteve i granice javne vlasti i kontroliše je kroz nezavisne sudove čiji se autoritet poštuje“.

Rihard Toma je smatrao, a vreme iza nas je pokazalo ispravnost takvog stava, da osnovnu sintezu pravne države predstavlja nezavisno sudstvo.

Po Otu Majeru pravna država je demokratska tvorevina koja počiva na načelu podele vlasti, na nezavisnom sudstvu, pravnoj sigurnosti i vladavini zakona. Majer svodi pravnu državu na državu dobro uređenog upravnog prava. On kaže da: "Pravna država znači ostvarivost sudskog uobličavanja uprave. Najvažnije je uspostaviti vladavinu zakona i podvesti upravnu delatnost pod zakon. Pojam pravne države se vezuje za upravno sudstvo, tj. za zakonitu upravu."

Nemačkim pravnim piscima, pojam pravne države trebalo je da posluži za ukazivanje na činjenicu da svaka država mora u formi pravne države da ispolji svoju volju. Upravo nemačka prošlost, bolno iskustvo, ne samo nemačko, već celog sveta, sa totalitarizmom je pokazalo, da totalitarna i militarizovana država koja je antipod pravnoj državi, itekako je mogla da ispoljava svoju volju u svojoj negativnosti.

Takva volja se ispoljavala prvo kroz gaženje Ustava, a onda kroz sve flagrantije kršenje ljudskih prava i sloboda.

Pri određivanju pojma pravne države za vreme Ujedinjene Nemačke pod carstvom, Vajmarskom Republikom a posebno totalitarizmom odnosno državom nacionalnog socijalizma, većina nemačkih pravnih pisaca dala je prevagu njenim formalnopravnim osobinama. U stvari pojam pravne države se izjednačavao sa pozitivnopravnim shvatanjima što znači da je formalno-pravni pojam prevagnuo. Dakle, za pojam pravne države nije bilo potrebno izražavati cilj ili sadržinu države, nego da primena mera od strane države nađe svoj osnov u zakonu.

Smatra se da nemački pojam „pravna država predstavlja jurističku formulu liberalne države kao tipa države“.

Zagovornici formalnog pojma pravne države su i Laband i Lutold. Pravna država, po njima je ona u kojoj postoji izgrađen sistem pravnih normi, nezavisno sudstvo, zakonodavac koji suvereno donosi zakone i uprava koja se u svom radu rukovodi načelom zakonitosti. „Pisci se takođe slažu da pravna pravila kad su jednom postavljena, traže strogi i dosledni režim pravnih normi.“

Formalnopravni pojam pravne države nije mogao dati odgovor na mnoga pitanja koja su se postavljala, zbog čega se nametnuo pojam pravne države u suštinskom smislu.

1. Određivanje pojma pravne države u materijalnom smislu

Na suprotnom polu od autora koji su zastupali tezu o formalnopravnom pojmu pravne države nalaze se autori koji definišu pojam pravne države u materijalnom smislu,

U svom delu Enzyklopadie der Staatswissenschaften Robert fon Mol određuje pojam pravne države u materijalnom smislu. Pravna država može se prepoznati po tome što u njoj postoji puno poštovanje ličnih građanskih sloboda, izražavanja mišljenja, religije, promene mesta življenja, što postoji jednakost svih subjekata pred zakonom, što postoji otvorenost svih javnih službi za obrazovanje i slobodne građana.